

Motion till riksdagen 2005/06:Ju451

av **Göran Lindblad (m)**

En effektiv polis

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att införa effektivare polisiära metoder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om Compstat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om Impact.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om Accountability.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att specifika resurser behövs för specifika resultat.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att även medborgare utan fribrev skall kunna känna sig trygga.

Motivering

Jag har under flera år motionerat om förbättrad polisverksamhet. Inget har hänt. Nu när även biträdande statsministern haft synpunkter på polisens effektivitet kanske tiden är mogen för ett omtänkande:

En stor del av svensk polisverksamhet går på temat:

Så har vi alltid gjort och så har vi aldrig gjort. Ingen tar ansvar, varken polisledning, rikspolisstyrelse, departement, regering eller utskott. Det gäller inte bara spårhundsverksamhet och att hitta folk som har gått vilse, utan det gäller polisverksamheten generellt.

Jag tillbringade fem dagar i januari 2004 hos mina vänner bland polisen i Queens i New York. Jag har besökt dem regelbundet sedan 1998 för att ta del av deras polisverksamhet. I motsats till Sverige minskar brottsligheten dramatiskt i New York. Statistik visar att man i hela staden under en tioårsperiod från 1993–2003 har haft en minskad brottslighet med 66 %. I Queens har man nått en minskning med 67 %. Exempelvis har antalet bilstölder i Queens

Fel! Okänt namn på

minskat från 24 500 1993 till 4 000 under 2003. Man gör någonting och får resultat.

En metod är att polisen är närvarande i stadsmiljön. Till en del kan det förklaras med att det finns fler poliser per invånare. Det finns alltså ca 26 000 aktiva poliser ute på gatorna plus ett antal skrivbordspoliser på mellan 6 000 och 10 000. I Sverige har vi 16 000 poliser inklusive de poliser som sitter bakom sina varma sköna skrivbord och aldrig ser något av verkligheten.

Framför allt beror den här succén i New York på ett förhållningssätt och på arbetsmetoderna. Det handlar inte bara om antalet poliser, resurser och pengar, polisen arbetar på ett annat sätt. Trots att studiegrupp efter studiegrupp från Sverige har besökt New York och tagit reda på hur man arbetar har det inte satt många spår. Jag vet att justitieutskottet besökte New York ungefär samtidigt som jag. Vad de fick veta är jag osäker på, men jag hoppas att utskottet tagit del av det material som jag har fått.

Tre saker sätter sin prägel på polisverksamheten i New York:

För det första är det Compstat, computer statistics.

Compstat innebär ingenting annat än att man har en karta med nålar i olika färger på. Man har en färg för våldtäkter, en annan färg för mord, en tredje färg för stöld och så vidare. Dessa kartor digitaliseras och körs in i ett datasystem för hela stan. På det sättet skapar man kunskap om var olika brott begås.

För det andra jobbar man med Impact. Impact innebär att där brotten begås, dit skickar man poliser. Ganska banalt och enkelt, kan man tycka. Det har vi tydligen inte provat här. Polisen överflödar det aktuella området under en längre tid.

För det tredje – och det är kanske det allra viktigaste – har man någonting som man kallar Accountability. Accountability innebär att chefen hålls ansvarig. Alla är ansvariga för sin verksamhet på alla nivåer. I Sverige förefaller polisverksamheten bedrivas helt utan ansvar. Men i New York delegeras maktbefogenheter ända ned till enskilda polismän. Uppföljning av ansvaret görs genom att man kallar in chefer ända ned på mellannivå i en aula – och hänger upp en stor bild av kartan med resultaten på väggen. Sedan kallar man upp de ansvariga på scenen där de får redogöra för vilka åtgärder som vidtagits, vilka åtgärder man avser göra och om man behöver mer resurser. Efter några veckor följs detta upp, och då kontrollerar man om resultaten har nåtts. Inga särskilt repressiva åtgärder behöver vidtagas mot dem som misslyckas. Det räcker antagligen att bli utskämd inför kollegerna. Bara det faktum att denna statistik redovisas offentligt – allmänheten har också tillgång till den – ökar incitamenten.

Lärdomen är att man måste satsa specifika resurser för att nå specifika resultat. Om man satsar slumpvisa resurser får man ju slumpvisa resultat. Det är en ganska enkel sanning, men den har tydligen inte heller slagit igenom i den svenska polisverksamheten. Ingen brottsförebyggande verksamhet har haft så stor effekt som det polisen har gjort i New York. Socialdemokraterna har haft makten sedan 1994, och det går bara sämre med brottsbekämpningen. Utredningar och beredningar verkar vara det som är mest givande här i Sverige. Det behövs inte fler utredningar om polisen, nu gäller det att tillämpa den kunskap som finns både i Sverige och på andra håll.

Fel! Okänt namn på

Alla har ju inte, som jag, ett fribrev. Jag har använt fribrevet ett par gånger och fått tillbaka mina ägodelar. Men det är ju motståndarsidan som fixar att man får tillbaka det som är stulet. Vi måste faktiskt se till att det är polisen och inte tjuvarna som klarar upp brotten även för dem av oss som råkar ha ett fribrev.

Stockholm den 4 oktober 2005

Göran Lindblad (m)